
Motie

Reg. nr. M2024-008

Onderwerp: Windmolens in Wijk mits zorgvuldig en wederkerig

De Raad,

gehoord de beraadslaging, overwegende dat,

- De provincie Utrecht de gemeente Wijk bij Duurstede vraagt om ruimte te bieden aan extra opwek van duurzame energie in het kader van het realiseren van het RES bod van de U16;
- De gemeente Wijk bij Duurstede via de aanleg van 60 ha zonnenvelden al ruim voldoet in haar aandeel van dit RES-bod;
- De provincie nadrukkelijk vraagt om grootschalige windenergie opwek mogelijk te maken in het als kansrijk aangewezen gebied langs het Amsterdam-Rijnkanaal;
- De mogelijke plaatsing van windturbines bij omwonenden leidt tot veel zorgen m.b.t. overlast en gezondheidseffecten;
- Er uiteenlopende voorkeuren zijn voor de rol van de gemeente met betrekking tot windenergie, maar een passieve houding, waar de gemeente niets doet met windmolenbeleid de minste voorkeur bij de deelnemers van de enquête schone energie had;
- De gemeente het beste de belangen van de omwonenden kan meenemen als zij zelf het bevoegd gezag zou zijn, maar dat dit financiële risico's met zich meebrengt die de gemeente niet kan dragen;
- Nauw en actief samenwerken met Provincie Utrecht een werkbaar alternatief kan zijn. Waarbij het bevoegd gezag voor de opwek van grootschalige windenergie ligt bij de provincie;
- De wijze waarop het college straks gaat samenwerken met de provincie nog niet is gedefinieerd. Net als welke voorwaarden we hierbij vanuit de raad aan het college richting de provincie Utrecht mee willen geven.

Deze motie geeft deze voorwaarden mee aan het college.

Roept het college op,

In een brief richting Gedeputeerde Staten aan te geven dat een raadsmeerderheid slechts onder voorwaarden extra wil bijdragen aan het RES bod 2030 van de U16 via het plaatsen van enkele windturbines langs het Amsterdam Rijnkanaal.

Vanuit de uitgangspunten zorgvuldigheid en wederkerigheid betreft het de volgende voorwaarden:

Zorgvuldigheid

- a) Zorgen van omwonenden m.b.t. mogelijk gezondheidseffecten serieus nemen door alle door hun genoemde mogelijke effecten te laten beoordelen door experts (RIVM-GGD-RUD);
  - b) Uitgaan van de landelijke (concept) normen voor slagschaduw en geluid ;
  - c) Draaien aan de knoppen van aantal/locatie/hoogte om de overlast voor omwonenden te beperken;
  - d) Toepassing van windturbines met best beschikbare techniek (geluid, duurzaamheid);
  - e) Een omgevingsvergunning van bepaalde tijd (max 20 jaar).
-

Wederkerigheid

- f) Wederkerigheid vanuit de provincie Utrecht;
- g) Minimaal 50% lokaal eigendom, met een streven van 75%, waarbij zoveel mogelijk inwoners mee kunnen profiteren met de baten;
- h) Een passende vergoeding voor de directe omgeving van de grote windturbines.

De raad wil graag door zowel de provincie als het college goed op de hoogte worden gehouden van de voortgang. Denk hierbij aan de volgende momenten:

- na de eerste inventariserende gesprekken met de provincie in het najaar van 2024
- tijdens het proces tot het projectbesluit (minimaal eens per 6 maanden of sneller als dit relevant is).

Gerard Migchels, CDA
Nikki Dijkstra, Samenwerkt
Bart van Asperdt, D66
Frans van de Tol, SP

Toelichting:

Hieronder volgt eerst een toelichting van de uitgangspunten en daarna mogelijkheden waarop het college hier zo veel mogelijk grip op zou kunnen hebben.

Zorgvuldigheid

- a) Zorgen van omwonenden m.b.t. mogelijk gezondheidseffecten serieus nemen door alle door hun genoemde mogelijke effecten te laten beoordelen door experts (RIVM-GGD-RUD). Zodat zowel provincie als gemeente op basis van deze beoordeling mogelijk aanvullende eisen aan locatie, hoogte, aantal en exploitatie van de windturbines kan stellen. Gezondheidsaspecten zijn namelijk volgens het EU hof een van de hoofdcriteria. En zijn dan ook een streng toetsingscriterium.
- b) Een omgevingsvergunning van bepaalde tijd (max 20 jaar)
Conform het raadsvoorstel wordt er op langere termijn opnieuw een afweging gemaakt tussen de dan beschikbare bronnen duurzame energie. In de beantwoording van de technische vragen staat beschreven dat het dan van belang is richting de provincie aan te geven dat het hier inderdaad om een vergunning van bepaalde tijd is.
- c) Uitgaan van de landelijke (concept) normen voor slagschaduw en geluid
Op dit moment zijn de landelijke concept-normen gepubliceerd. Deze zijn strenger dan veel eerdere lokale normen en voldoen aan de WHO geluidsnormen voor wind. Op dit moment worden de zienswijzen op de concept-normen gepubliceerd. Bij de plaatsing dient straks rekening te worden gehouden met de landelijke normen voor geluid en slagschaduw op moment van het projectbesluit.
- d) Draaien aan de knoppen van aantal/locatie/hoogte om de overlast voor omwonenden te beperken
Beperken van de overlast waar dat mogelijk is door slim aan de genoemde knoppen te draaien.
- e) Toepassing van windturbines met best beschikbare techniek (geluid, duurzaamheid)
Toepassen van de best beschikbare techniek zorgt er voor dat er minder overlast is voor omwonenden (m.n. geluid). Maar ook dat de duurzaamheid tijdens de productie

en gebruik van de windturbines beter is. Ook zijn dan meer materialen van de windturbines aan het eind van de levensduur beter te recyclen.

Wederkerigheid

- f) Wederkerigheid vanuit de provincie Utrecht omdat de gemeente Wijk bij Duurstede meer bijdraagt aan de U16 RES doelen dan redelijkerwijs (op basis inwoneraantal of oppervlakte) verwacht mag worden. Denk hierbij aan het versneld toestaan van het bouwen van 1000 woningen op de Geer III. En het verbeteren van de bereikbaarheid van Wijk bij Duurstede door aanpassingen aan de N229. Zoals een turborotonde bij de Geer.
- g) Minimaal 50% lokaal eigendom, met een streven van 75%, waarbij zoveel mogelijk inwoners mee kunnen profiteren met de baten
In het toetsingskader van de provincie worden initiatiefnemers gehouden aan inspanningsverplichtingen om afspraken te maken ook over onder andere lokaal eigendom. Hierdoor heeft de omgeving een sterke positie om minimaal 50% lokaal eigendom in de projecten voor elkaar te krijgen en dit vast te leggen in omgevingsovereenkomsten die wel privaatrechtelijk afdwingbaar zijn. Lokale baten zijn belangrijk voor het draagvlak. Maar ook deelname van inwoners met een beperkt budget moet mogelijk zijn. Wij streven daarom naar 75% lokaal eigendom en roepen het college en gedeputeerde staten op om zich hier dan ook zo veel mogelijk voor in te zetten.
- h) Een passende vergoeding voor de directe omgeving van de grote windturbines.
Wij vinden dat de lasten en lusten eerlijk worden verdeeld en dat de directe omgeving, bijvoorbeeld via een omwonendenregeling moet worden gecompenseerd. We zijn benieuwd hoe het college hier het beste grip op wilt hebben. Aangezien de compensatie voor de direct omwonenden ook in de omgevingsovereenkomst zal worden geborgd, is wellicht een rol voor de gemeente in de toetsingscommissie passend.